

**รูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบ
ประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี**
**Model of Participatory Political Culture That Strengthening Democracy in
Rajaburi Province**

สมชาย ชูเมือง
Somchai Chumuang
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน 2) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตย และ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี โดยประยุกต์หลักสารานุกรม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งหมด 26 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 รูป/คน วิเคราะห์เนื้อหา สรุปผล และอธิบายเชื่อมโยงความสัมพันธ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1) วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน มีจุดแข็ง คือ มีความรู้และเข้าใจการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง จุดอ่อน คือ บางคนยึดมั่นตัวบุคคลมากกว่าหลักการและเหตุผล ยังมีพฤติกรรมซื้อสิทธิ์ ขายเสียง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง โอกาส คือ จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน สนับสนุนประชาชนให้มีส่วนร่วม อุปสรรค คือ ผู้นำต้องการอำนาจและสืบทอดอำนาจ เอื้อประโยชน์ให้กับพรรคเล็กและนักการเมืองมีพฤติกรรมซื้อเสียง

2) วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตย มี 6 ประเด็น คือ ด้านความรับผิดชอบตนเองพึ่งพาตนเอง ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น ด้านเคารพความแตกต่าง ด้านความเสมอภาค ด้านเคารพกติกาและยอมรับผล ด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม

3) รูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี โดยประยุกต์หลักสารานุกรม คือ (1) พัฒนาตนเอง(2) พูดคำสัตย์ (3) ตั้งเจตนาดี (4) แบ่งปันผลประโยชน์ (5) มีศีลควบคู่กฎหมาย (6) ยึดอุดมการณ์ประชาธิปไตย

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง, แบบมีส่วนร่วม, ส่งเสริมความเข้มแข็ง, ระบอบประชาธิปไตย

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study people's political culture in Raja buri Province, 2. To study a model of participatory political culture that strengthened democratic system in Raja buri Province and 3. To propose a model of participatory

political culture that strengthened democratic system in Raja buri Province with the application of Saraniyadhamma.

Methodology was the qualitative research, data were collected from 26 key informants by in-depth interviewing and from 9 participants in focus group discussion and analyzed by descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. People's political culture was with strength; people understood the democratic system form of government with participation in political activities. The weakness was some people regard a political person rather than principle and reasons. Some people still had vote buying-selling behaviors, lack of self-confidence, believing in leaders, did not dare to express oneself, and some people were not interested in participating in political activities. Opportunity; There was training for people to have knowledge of politics, organizing transparent, faire, just and trustworthy election, supporting people to participate in political activities by useful social media as the channel of communication. Threat; Leaders needed power and wanted to inherit power. The organic law on election was beneficial to small parties. Politicians had vote buying behavior.

2. The people's participatory political culture that strengthened the democratic system consisted of 6 issues: they were responsibility and self-reliance, respecting other's right, differences, equality, rules of laws, results and respecting social and all accountability.

3. Model of people's participatory political culture that strengthened the democratic system with the application of Saraniyadhamma issues: (1) self-development (2) speaking the truth (3) setting good intentions (4) sharing benefits (5) having precepts and laws (6) adhering to democratic ideology

Keywords: Political Culture, Participatory, Strengthening, Democracy

บทนำ

วัฒนธรรมทางการเมืองถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการปกครองในประเทศนั้นจะมีการปกครองในรูปแบบใด สำหรับประเทศไทยก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดเสถียรภาพ มีความมั่นคง มีความสงบเรียบร้อย การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยรับมาจากประเทศตะวันตก แม้ว่าการปกครองระบอบนี้จะเป็นที่นิยมกันทั่วไปในนานอารยประเทศ แต่การปกครองระบอบดังกล่าว ก็ยังไม่สามารถประสานเข้ากันได้ดีกับวิถีชีวิตคนไทย

ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า คนไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีจิตวิญญาณประชาธิปไตยหรือมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ทั้งนี้เป็นเพราะมีเงื่อนไขสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการ อันเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของไทย ปัจจัยสำคัญ คือ ประการที่ 1 วัฒนธรรมการเมืองของไทยแบบเดิม ที่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของระบบอุปถัมภ์มายาวนาน ทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองไทยค่อนข้างไปทางอำนาจนิยมและประเพณีนิยม ซึ่งลักษณะพฤติกรรมและวัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยเช่นนี้ มีเนื้อหาสาระแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในโลกตะวันตก (Promgird P., 2014 : 65-66) ในประวัติศาสตร์ร่วมสมัยมีพัฒนาการการเมืองไทยที่เต็มไปด้วยเหตุการณ์รัฐประหารและการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ สัมพันธภาพเชิงอำนาจในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2475 เป็นเรื่องระหว่างพระมหากษัตริย์ เจ้านาย และขุนนาง ส่วนในช่วงหลังปี พ.ศ. 2475 เป็นการแย่งชิงอำนาจของพรรคการเมือง กองทัพ และกลุ่มทุนทางการเมืองเท่านั้น แต่ประชาชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยกลับมิได้เข้าร่วมทางการเมือง เพราะประชาชนคนไทยส่วนใหญ่ยังมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าที่เพิกเฉยต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองอยู่มากนั่นเอง (ฉานทิธี สันตะพันธ์, 2562) ประการที่ 2 คนไทยส่วนใหญ่ไม่เปลี่ยนพฤติกรรม จากการศึกษาที่ผ่านมา ปัญหาในสังคมก็ยังคงเป็นไปแบบเดิม ๆ ปัญหาการเมืองก็เช่นกัน ถ้าคนไทยส่วนใหญ่ไม่เปลี่ยนพฤติกรรม การเมืองไทยก็จะเป็นไปแบบเดิม ๆ การพัฒนาการเมืองไทยมีข้อถกเถียงกันมาตลอดระหว่างระบบ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญกับคน อันหมายถึงประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาวิจัย พบว่า ลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนภาคใต้ ส่วนใหญ่ไม่สอดคล้อง คล้ายคลึงกับวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยไทยโดยทั่วไป แต่มีความแตกต่างที่เด่นชัดในเรื่องใช้เงินสุแล้วต้องชนะ นิยมคนกล้าได้กล้าเสีย รักศรัทธาใครแล้วไม่เปลี่ยนแปลง ยกเว้นไปทำเรื่องเสียหายก็จะไม่เลือกกลับมาอีกเลย การได้สิทธิพิเศษถือเป็นเรื่องอำนาจบารมี (สยามรัฐ, 2562) และประการที่ 3 ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า อุปสรรคปัญหาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจทางการเมือง และมีทัศนคติ ที่ไม่ดี ในกระบวนการทางการเมือง ส่งผลให้ประชาชนขาดความกระตือรือร้น ขาดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ปรีชญา ขำเจริญ, 2562)

ในส่วนนักรการเมืองถิ่นจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษา พื้นฐานครอบครัวและมีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ ทั้งนี้อาจแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆ ตามพื้นที่ที่เคยแบ่งเขตเลือกตั้งและมักใช้เขตเดิมเป็นฐานเสียงหลักหรือแบ่งเป็นกลุ่มตระกูล เช่น ตระกูลกลินประทุม ตระกูลไกรคุปต์ เป็นต้น การเมืองมีลักษณะที่ยึดถือตัวบุคคลมากกว่าพรรค พรรคการเมืองไม่ได้รับความสำคัญเท่าใดนัก ฐานเสียงหลักส่วนใหญ่มาจากเครือข่ายนักรการเมืองท้องถิ่นมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างแยกไม่ออก (ภาคภูมิ กฤษะเมธ และอโณทัย บุญบุรณ์, 2555 : 6)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น นักวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี เพื่อนำเสนอรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดราชบุรี

2. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี

3. เพื่อนำเสนอรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี โดยประยุกต์หลักสารานุกรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ในการวิจัยครั้งนี้ โดยทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภาครัฐ นักการเมืองผู้นำชุมชน นักวิชาการและพระสงฆ์ จำนวน 26 รูป/คน สัมภาษณ์แต่ละท่านไม่น้อยกว่า 30 นาที นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกมาถอดเทป และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ โดยข้อมูลที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาไว้กลุ่มเดียวกัน นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นนำผลการวิจัยที่ได้ไปนำเสนอผ่านการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม จำนวน 9 รูป/คน ใช้เวลาในการสนทนากลุ่มประมาณ 2 ชั่วโมง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกมาถอดเทป และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ โดยข้อมูลที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาไว้กลุ่มเดียวกัน และเขียนสรุปรายงานวิจัย อธิบายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่ได้กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

1) ผลการวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดราชบุรี มีดังนี้ โดยวิธี SWOT พบว่า **จุดแข็ง** พบว่า ประชาชนมีความรู้และเข้าใจการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง ติดตามการทำงานของผู้แทน การเคลื่อนไหวชุมนุม การแสดงความคิดเห็น การรณรงค์หาเสียง เป็นต้น มีจิตสำนึกประชาธิปไตยไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง เลือกลงนโยบายพรรคไม่เลือกตัวบุคคล และคัดค้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง หาหลักฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์ **จุดอ่อน** พบว่า บางคนยึดมั่นตัวบุคคลมากกว่าหลักการและเหตุผล ยังมีพฤติกรรมซื้อสิทธิ์ ขายเสียง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อผู้นำ เห็นกับพวกพ้อง คล้อยตามผู้มีคุณวุฒิ มีนิสัยรักสงบ และประนีประนอม ไม่กล้าแสดงออก ยอมรับ และปฏิบัติตาม และบางคนยังมีพฤติกรรมไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง **โอกาส** พบว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน สนับสนุนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม **และอุปสรรค** พบว่า ผู้นำต้องการอำนาจและสืบทอดอำนาจ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคเล็ก ไม่เป็นประชาธิปไตยออกแบบมาเพื่อผู้มีอำนาจ คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีชุดกำลังตำรวจเป็นของตนเอง ผู้นำชุมชนเป็นหัวคะแนนให้กับนักการเมือง นักการเมืองมีพฤติกรรมซื้อเสียง และนักการเมือง มีพวกพ้อง เครือญาติ และนับเครือญาติ สร้างเครือข่ายโดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย

2) สรุปพลวัตรธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดราชบุรี พบว่า

2.1) **ด้านรับผิดชอบตนเอง และพึ่งพาตนเอง** พบว่า ประชาชนมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมออกเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมรณรงค์ให้คนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง มีส่วนร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีส่วนร่วมรับรู้ และติดตามข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมประชุมลงมติกับชุมชนท้องถิ่น มีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อต่อต้านการซื้อสิทธิ ขายเสียง มีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการของชุมชน/หน่วยงานรัฐ และมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ

2.2) **ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น** พบว่า ประชาชนไม่ละเมิดสิทธิการเลือกตั้งหรือขัดขวางการออกเสียงเลือกตั้ง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไม่ขัดขวางกิจกรรมของกลุ่มภาคประชาชน ให้เกียรติ ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ไม่ขัดขวางการแสดงความคิดเห็น ไม่ขัดขวางหรือคัดค้านการลงมติในที่ประชุมจากความคิดเห็นของคนอื่น เคารพสิทธิของผู้อื่นไม่แสวงหาในการเข้ารับบริการสาธารณะ และให้ความเคารพและให้เกียรติผู้นำชุมชน ผู้นำอาวุโส และให้เกียรติซึ่งกันและกัน

2.3) **ด้านเคารพความแตกต่าง** พบว่า ประชาชนเคารพความคิดเห็นต่างและทำความเข้าใจด้วยความชอบธรรม ยอมรับความแตกต่างในเชื้อชาติศาสนา ค่านิยม ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ต้องเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ต้องมีความอดกลั้นเคารพความแตกต่างทั้งคำพูดและการกระทำ ให้เกียรติกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีการประชุมของชมรม ชุมชน หน่วยงานภาคประชาชน และภาคราชการ และได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย

2.4) **ด้านความเสมอภาค** พบว่า ประชาชนให้ความสนใจและความห่วงใยผู้อื่นด้วยความยุติธรรม ยอมรับความเท่าเทียมกันในเรื่องเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา อายุ ความพิการ ฐานะทางเศรษฐกิจ และแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เป็นต้น ปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาค เข้าถึงสิทธิการให้บริการจากหน่วยงานภาครัฐด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ ได้รับการบริการสาธารณะจากหน่วยงานภาครัฐอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ เคารพสิทธิตามหลักสิทธิมนุษยธรรมหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน และได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

2.5) **ด้านเคารพกติกาและยอมรับผล** พบว่า ประชาชนเคารพกติกา และปฏิบัติตามระเบียบการเลือกตั้ง เคารพกติกา และปฏิบัติตามระเบียบการประชุม มีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยใช้หลักเสียงข้างมาก เคารพเสียงข้างน้อย ยอมรับและเคารพผลการตัดสินใจ ยอมรับผลการเลือกตั้งตามกติกาโดยชอบธรรม เคารพกฎหมายของบ้านเมือง ไม่ยอมให้ผู้ใดมาละเมิดหรือกระทำตามอำเภอใจในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม อันขัดกับกฎ ระเบียบ กติกา ข้อบังคับของสังคม หรือกฎหมายบ้านเมือง

2.6) **ด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม** พบว่า ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีความเชื่อ ความศรัทธา และสำนึกในการปกครองระบอบประชาธิปไตย คำนึงประโยชน์ของคนส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีส่วนร่วมในการเข้าซื้อถอดถอนการทุจริตต่อหน้าที่ และมีส่วนร่วมรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ

3) นำเสนอรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดราชบุรี โดยประยุกต์หลักสาราณียธรรม ได้ดังนี้

1) เมตตากายกรรม พบว่า พัฒนาคณะ ประกอบสมาธิ ปฏิบัติต่อกันด้วยความรักปรารถนาดี เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้าง สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เลือกผู้นำดี

2) เมตตาวจีกรรม พบว่า พูดคำสัตย์ เจรจาดด้วยถ้อยคำสุภาพ มีเหตุผล บอกแจ้งประโยชน์ พูดจาประกอบด้วยคำสมานสามัคคี

3) เมตตาเมโนกรรม พบว่า ตั้งเจตนาดี เข้าร่วมกิจกรรม มองโลกในแง่ดี ยับยั้งชั่งใจ เข้าใจและเคารพความแตกต่าง มองทุกคนเท่าเทียม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

4) สาธารณโภคี พบว่า แบ่งปันผลประโยชน์ ใช้ประโยชน์สาธารณูปโภคสาธารณูปการ ไม่แบ่งแยก เท่าเทียมกัน เคารพกติกา ตระหนักการใช้ประโยชน์

5) สีสสามัญญตา พบว่า มีศีลควบคู่กับกฎหมาย ศีลเสมอกัน ประพฤติตามหลักศีลธรรม ประเพณีและวัฒนธรรม ประพฤติกายวาจาให้เรียบร้อยเพื่อสังคมผาสุก

6) ทิฏฐิสามัญญตา พบว่า ยึดอุดมการณ์ประชาธิปไตย หลักความดีงามหรือจุดหมายสูงสุดร่วมกัน ปรับความเห็นเข้ากัน ยอมรับตามมติเสียงข้างมาก เคารพเสียงส่วนน้อย มีความเห็นร่วมกันในหลักการสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

1) วัฒนธรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดราชบุรี โดยวิธี SWOT มีดังนี้

1.1) จุดแข็ง พบว่า ประชาชนมีความรู้และเข้าใจการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความรู้ความเข้าใจหรือจิตสำนึกประชาธิปไตยของประชาชนนั้น ย่อมสอดคล้องกับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สอดคล้องกับ ศราวุฒิ วิสากรม, วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ, วนิดา เสาสิมมา (2562 : 1-23) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์การสร้างพลเมืองเพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยจากฐานราก: กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเพื่อการสร้างพลเมือง (Civic Education) เป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองที่มั่นคงและมีเสถียรภาพการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองไม่ใช่เพียงแค่เสริมสร้างความรู้ให้แก่ประชาชน และไม่ใช่เพื่อจรรโลงระบบการเมือง แต่ยังส่งผลที่เป็นรูปธรรมโดยตรงต่อประชาชน ให้ประชาชนกลายเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ (Active Citizen) และให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างเคารพกติกาในสังคม อีกทั้งการใช้ประชาธิปไตยหรือการปกครองที่อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชนจะต้องมีการฝึกฝนประชาชนเจ้าของประเทศจึงจะสามารถปกครองตนเองได้และอยู่ร่วมกันได้ท่ามกลางความแตกต่าง

1.2) จุดอ่อน พบว่า ประชาชนบางคนยึดมั่นตัวบุคคลมากกว่าหลักการและเหตุผล ยังมีพฤติกรรมซื้อสิทธิ์ ขายเสียง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อผู้นำ ทั้งนี้ เหตุเพราะว่าประชาชนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อผู้นำ จนถูกผู้นำชุมชนโน้มน้าวได้ง่าย สอดคล้องกับ (ชาญชัย ฮวดศรี, 2558 : ก)

เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองเชิงพุทธของผู้นำชุมชนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้นำชุมชนมีส่วนในการชักจูงโน้มน้าวให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งและให้ความร่วมมือทางการเมืองการณรงค์ในการเลือกตั้ง การจัดกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการกำหนดนโยบายทางการเมือง จึงทำให้ประชาชนขาดเสรีในการตัดสินใจทางการเมืองและสอดคล้องกับ คณิงนิตย์ พรหมมินทร์, (2558 : 137-145) วิจัยเรื่อง การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีไทยล้านนาตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า จุดอ่อน (Weaknesses) คือ วัฒนธรรมการมองของเพศชายเป็นผู้นำยังเป็นค่านิยมของการเป็นนักการเมือง และอุปสรรค (Threats) คือเป็นการกระจายอำนาจที่ไม่แท้จริง เพราะอำนาจยังคงกระจุกอยู่ที่ภาคการเมืองระดับประเทศ จึงทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง

1.3) โอกาส พบว่า มีจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้เพราะเหตุว่า ประชาชนได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองจากสถาบันทางสังคมอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ปฎิมาภรณ์ อรรถนันท์, สัญญาเคนาภูมิ ภักดีโพธิ์สิงห์ (2560 : 108-130) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองกับการพัฒนาประชาธิปไตย พบว่า ประชาธิปไตยที่แท้จริงไม่ใช่ได้มาง่ายดายซึ่งต้องอาศัยกระบวนการยาวนานพอสมควร เพื่อกล่อมเกลาผู้คนให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยการบ่มเพาะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยผ่านการศึกษอบรม ปลุกฝังประชาชนให้ศรัทธาต่อวิถีประชาธิปไตย และหล่อหลอมจนกลายเป็นพฤติกรรมที่พึงงามของคนในสังคมประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมทางการเมืองที่เอื้ออำนวยต่อการระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอันจะส่งผลต่อโครงสร้างและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่เป็นแบบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับ พระศิลาศักดิ์ สุขเมโธ (บุญทอง) (2562 : 33-49) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การกล่อมเกลาทางการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมือง พบว่า การกล่อมเกลาทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อการเมืองซึ่งนำไปสู่การสร้างบุคลิกภาพทั้งทางตรงและทางอ้อมการกล่อมเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการทางสังคมที่ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพตามแนวทางที่สังคมต้องการ โดยมีตัวแทนของสังคมที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลา อาทิ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน สถานศึกษา ศาสนา เป็นต้น

1.4) อุปสรรค พบว่า ผู้นำต้องการอำนาจและสืบทอดอำนาจ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคเล็ก ไม่เป็นประชาธิปไตยออกมาเพื่อผู้มีอำนาจ คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีชุดกำลังตำรวจเป็นของตนเอง ผู้นำชุมชนเป็นหัวคะแนนให้กับนักการเมือง นักการเมืองมีพฤติกรรมซื้อเสียง และนักการเมือง มีพวกพ้อง เครือญาติ และนับเครือญาติ สร้างเครือข่ายโดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย สอดคล้องกับ รุ่งนภา หงษ์คงเกษมสุข (2561 : 69-89) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมการเมืองปัญหาเชิงโครงสร้างของประเทศไทยประชาธิปไตยการเมืองไทย ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นหนึ่งในคำอธิบายที่สำคัญเพื่อช่วยให้เข้าใจการเมืองที่ไม่เป็นประชาธิปไตยของไทยนั้นเป็นเพราะวัฒนธรรมทางการเมืองสะท้อนให้เห็นถึงโครงสร้างที่ได้รับการปลุกฝัง

ซึ่งทำให้สังคมมีการวางแผนทางการเมืองของประชาชนและแสดงออกในทางที่ไม่เป็นประชาธิปไตย โครงสร้างทางเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมการศึกษาและการเมืองมีส่วนสำคัญต่อวัฒนธรรมทางการเมืองที่ไม่สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตยและในขณะเดียวกันก็สร้างโครงสร้างที่ไม่เท่ากันเพื่อให้ประชาชนกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งสามารถเข้าถึงอำนาจทางการเมืองได้ ในขณะที่ผู้คนถูกกีดกันจากการเมืองการเลือกตั้งได้รับอนุญาตและส่งเสริม เห็นได้ชัดว่าทางออกที่ถูกต้องไม่ใช่แค่การรณรงค์เพื่อการเลือกตั้ง และทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปฏิกิริยาของแต่ละประเทศที่มีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และการกล่อมเกล่า ปลุกฝังความคิด อุดมการณ์ วัฒนธรรมทางการเมืองให้มีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย แต่การปฏิบัติของผู้บริหารกับตรงกันข้ามจึงเป็นเหตุให้ประชาธิปไตยเกิดขึ้นไม่ได้

2) รูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดราชบุรี พบว่า

2.1) ด้านรับผิดชอบตนเอง และพึ่งพาตนเอง พบว่า ประชาชนมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมออกเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมรณรงค์ให้คนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง สอดคล้องกับ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง, ณัฐวิทย์ บุณนาค, จตุพร บานชื่น (2559 : 150-160) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.43) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยกว่า พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย=3.60) รองลงมา ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน (ค่าเฉลี่ย=3.49) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (ค่าเฉลี่ย=3.48) ด้านการเป็นผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย=3.37) ด้านการเป็นผู้ประท้วง (ค่าเฉลี่ย=3.33) และด้านการติดต่อกับทางราชการ (ค่าเฉลี่ย=3.30)

2.2) ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น พบว่า ประชาชนไม่ละเมิดสิทธิการเลือกตั้งหรือขัดขวางการออกเสียงเลือกตั้ง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไม่ขัดขวางกิจกรรมของกลุ่มภาคประชาชน ให้เกียรติ ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ไม่ขัดขวางการแสดงความคิดเห็น ไม่ขัดขวางหรือคัดค้านการลงมติในที่ประชุมจากความคิดเห็นของคนอื่น เคารพสิทธิของผู้อื่นไม่แข็งเค้าวในการเข้ารับบริการสาธารณะ และให้ความเคารพและให้เกียรติผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส และให้เกียรติซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ ธัญธัช วิภาติภูมิประเทศ (2556 : ก) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวมที่ระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความเป็นพลเมืองด้านการเคารพกติกาสูงที่สุด รองลงมา คือด้านการเคารพสิทธิผู้อื่น และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

2.3) ด้านเคารพความแตกต่าง พบว่า ประชาชนเคารพความคิดเห็นต่างและทำความเข้าใจด้วยความชอบธรรม ยอมรับความแตกต่างในเชื้อชาติศาสนา ค่านิยม ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ต้องเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ต้องมีความอดกลั้นเคารพความแตกต่างทั้งคำพูดและการกระทำ ให้เกียรติกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีการประชุมของ

ชมรม ชุมชน หน่วยองค์กรภาคประชาชน และภาคราชการ และได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย ในขณะเดียวกัน ชัดแย้งกับ วีระชัย ชันรุ่ง (2553 : 44) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่นเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ปัจจัยการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม : จัดระเบียบสังคม การพัฒนาค่านิยม ทศนคติและความเชื่อ การพัฒนาวัฒนธรรมที่เหมาะสม

2.4) ด้านความเสมอภาค พบว่า ประชาชนให้ความสนใจและความห่วงใยผู้อื่นด้วยความยุติธรรม ยอมรับความเท่าเทียมกันในเรื่องเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา อายุ ความพิการ ฐานะทางเศรษฐกิจ ความคิดทางการเมือง ปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาค เข้าถึงสิทธิการให้บริการจากหน่วยงานภาครัฐด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ ได้รับการสาธารณสุขจากหน่วยงานภาครัฐอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ เคารพสิทธิตามหลักสิทธิมนุษยธรรมหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน และได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับ สมพร รุ่งเรืองกลกิจ, อิกญา โคตนารา, เนตรชนก แก้วจันทา, ชมพูนุท กาบคำบา (2560 : 84-114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทศนคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งต่อเพศภาวะในสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยควรกำหนดวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยและแผนยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศภาวะ จัดให้มีมีการเรียนการสอนวิชาเพศภาวะศึกษาเพื่อความเป็นธรรมเผยแพร่พระราชบัญญัติความเท่าเทียมทางเพศ

2.5) ด้านเคารพกติกาและยอมรับผล พบว่า ประชาชนเคารพกติกา และปฏิบัติตามระเบียบการเลือกตั้ง เคารพกติกา และปฏิบัติตามระเบียบการประชุม มีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยใช้หลักเสียงข้างมาก เคารพเสียงข้างน้อย ยอมรับและเคารพผลการตัดสินใจ ยอมรับผลการเลือกตั้งตามกติกาโดยชอบธรรม เคารพกฎหมายของบ้านเมือง ไม่ยอมให้ผู้ใดมาละเมิดหรือกระทำตามอำเภอใจในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม อันขัดกับกฎ ระเบียบ กติกา ข้อบังคับของสังคม หรือกฎหมายบ้านเมือง สอดคล้องกับศราวดี วิสาหม, วชิรวัตรดี อาริยะสิริโชติ, วณิดา เสาสิมมา (2562 : 1-23) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อการสร้างพลเมือง (Civic Education) เป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองที่มั่นคงและมีเสถียรภาพการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองไม่ใช่เพียงแค่เสริมสร้างความรู้ให้แก่ประชาชน และไม่ใช่เพื่อจรรโลงระบบการเมือง แต่ยังส่งผลที่เป็นรูปธรรมโดยตรงต่อประชาชน ให้ประชาชนกลายเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ (Active Citizen) และให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างเคารพกติกาในสังคม และสอดคล้องกับ ธัญรัช วิภาติภูมิประเทศ (2556 : ก) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวมที่ระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความเป็นพลเมืองด้านการเคารพกติกาสูงที่สุด รองลงมา คือด้านการเคารพสิทธิผู้อื่น และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

2.6) ด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม พบว่า ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีความเชื่อ ความศรัทธา และสำนึกในการปกครองระบอบประชาธิปไตย คำนึงประโยชน์ของคนส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีส่วนร่วมในการเข้าชื่อถอดถอนการทุจริต

ต่อหน้าที่ และมีส่วนร่วมรักษามรดกประเพณีของประเทศไทย สอดคล้องกับธัญธัช วิภาติภูมิประเทศ (2556 : ก) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวมที่ระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความเป็นพลเมืองด้านการเคารพกติกาสูงที่สุด รองลงมา คือด้านการเคารพสิทธิผู้อื่น และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

3) นำเสนอรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดราชบุรี โดยประยุกต์หลักสารานุกรม สรุปผลได้ดังนี้

(1) พัฒนาตนเอง พบว่า ประกอบสัมมาชีพ ปฏิบัติต่อกันด้วยความรัก ปรารถนาดี เอื้อเฟื้อแบ่งปัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้าง สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เลือกผู้นำดี **(2) พูดคำสัตย์** พบว่า ประชาชนพูดจาแต่คำสัตย์ คำจริง เจรจาด้วยถ้อยคำสุภาพ มีเหตุผล บอกแจ้งประโยชน์ พูดจาประกอบด้วยคำสมานสามัคคี **(3) ตั้งเจตนาดี** เข้าร่วมกิจกรรม มองโลกในแง่ดี ยับยั้งชั่งใจ เข้าใจและเคารพความแตกต่าง มองทุกคนเท่าเทียม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม **(4) แบ่งปันผลประโยชน์** ใช้ประโยชน์สาธารณูปโภคสาธารณูปการ ไม่แบ่งแยก เท่าเทียมกัน เคารพกติกา ตระหนักการใช้ประโยชน์ **(5) มีศีลควบคู่กับกฎหมาย** ศีลเสมอกัน ประพฤติตามหลักศีลธรรม ประเพณีและวัฒนธรรม ประพฤติกายวาจาให้เรียบร้อยเพื่อสังคมผาสุก **(6) ยึดอุดมการณ์ประชาธิปไตย** หลักความดีงามหรือจุดหมายสูงสุดร่วมกัน ปรับความเห็นเข้ากัน ยอมรับตามมติเสียงข้างมาก เคารพเสียงส่วนน้อย มีความเห็นร่วมกันในหลักการสำคัญ สอดคล้องกับ โยธิน ชัยอิสสาร (2559 : 243-252) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหลักสารานุกรมกับการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 ด้านได้แก่ ด้านสาธารณโภคี ด้านทิวทิวสามัญญดา ด้านศีลสามัญญดา ส่วนข้อเสนอแนะ กระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความร่วมมือกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ สอดคล้องกับ อุทัย เอกสะพังและไพฑูรย์ อินทศิลา (2559 : 93-107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสารานุกรมของผู้บริหารเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเมตตาการุณยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านเมตตาจารีกรรมและด้านเมตตาโมกขธรรม ส่วนด้านสาธารณโภคีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ สอดคล้องกับพระครูธรรมธรศิริวัฒน์ (สิริวิฑฒโน), พระสุภาพร เตชโร (2560 : 76-87) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการสร้างสาธารณโภคีธรรม ขององค์กรพุทธศาสนาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสาธารณโภคีธรรมในพระพุทธศาสนา คือ หลักของการแบ่งปันช่วยเหลือ เกลี้ยเจือจานให้ได้ใช้สอยร่วมกัน โดยมีแนวคิดความเป็นมาจากหลักธรรมหนึ่ง ซึ่งอยู่ในหลักสารานุกรม 6 กลุ่มสันติอโศกได้นำมาพัฒนาใช้จนเกิดเป็นระบบ แบบแผนหรือวิถีชีวิต ให้มีคุณลักษณะพึ่งตนเองได้ ในทางพระพุทธศาสนาพบว่า การแบ่งปันช่วยเหลือแบ่งออกได้ 2 ชนิดคือ 1. สิ่งของที่เป็นปัจจัย 4 (อามิสทาน) 2. สิ่งของที่เป็นศิลปวิทยาการ(ธรรมทาน)

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

วัฒนธรรมทางการเมืองในจังหวัดราชบุรี	รูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี
1) จุดแข็ง พบว่า ประชาชนมีความรู้และเข้าใจการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง 2) จุดอ่อน พบว่า ยึดมั่นตัวบุคคลมากกว่าหลักการและเหตุผล ยังมีพฤติกรรมซื้อสิทธิ์ขายเสียง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อผู้นำ 3) โอกาส มีจิตอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม 4) อุปสรรค การเลือกตั้งเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคเล็ก ไม่เป็นประชาธิปไตยออกมาแบบมาเพื่อผู้มีอำนาจ มีพฤติกรรมซื้อเสียง และยึดติดระบบเครือญาติ	1) พัฒนาตนเอง ประกอบสัมมาชีพ ปฏิบัติต่อกันด้วยความรัก ปราศจากอคติ เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้าง สมัคใจเข้าร่วมกิจกรรม เลือกผู้นำดี 2) พุดคำสัตย์ เจรจาด้วยถ้อยคำสุภาพ มีเหตุผล บอกแจ้งประโยชน์ พุดจาประกอบด้วยคำสามานสามัคคี 3) ตั้งเจตนาดี เข้าร่วมกิจกรรม มองโลกในแง่ดี ยับยั้งชั่งใจ เข้าใจและเคารพความแตกต่าง มองทุกคนเท่าเทียม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม 4) แบ่งปันผลประโยชน์ ใช้ประโยชน์สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ไม่แบ่งแยก เท่าเทียมกัน เคารพกติกา ตระหนักถึงการใช้อำนาจ 5) มีศีลควบคู่กับกฎหมาย ศีลเสมอกัน ประพฤติตามหลักศีลธรรม ประเพณีและวัฒนธรรม ประพฤติกายวาจาให้เรียบร้อยเพื่อสังคมผาสุก 6) ยึดอุดมการณ์ประชาธิปไตย หลักความดีงามหรือจุดหมายสูงสุดร่วมกัน ปรับความเห็นเข้ากัน ยอมรับตามมติเสียงข้างมาก เคารพเสียงส่วนน้อย มีความเห็นร่วมกันในหลักการสำคัญ
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตย	
1.ด้านรับผิดชอบตนเอง และพึ่งพาตนเอง มีสำนึกในหน้าที่พลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมออกเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมรณรงค์ให้คนออกมาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง มีส่วนร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียง มีส่วนร่วมรับรู้ และติดตามข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมประชุมลงมติกับชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชน มีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง มีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการของชุมชน/หน่วยงานรัฐ และมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ	
2.ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น ไม่ละเมิดสิทธิการเลือกตั้งหรือขัดขวางการออกเสียงเลือกตั้ง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไม่ขัดขวางกิจกรรมของกลุ่มภาคประชาชน ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ไม่ขัดขวางการแสดงความคิดเห็น หรือการเสนอปัญหาความเดือดร้อนของผู้อื่น ไม่ขัดขวางหรือคัดค้านการลงมติในที่ประชุม เคารพสิทธิของผู้อื่นไม่แสวงหาการเข้าบริการสาธารณะ และให้ความเคารพและให้เกียรติผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส และให้เกียรติซึ่งกันและกัน	
3.ด้านเคารพความแตกต่าง เคารพความคิดเห็นต่างและความเข้าใจโดยความชอบธรรม ยอมรับความแตกต่าง ต้องเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น ต้องมีความอดกลั้น เคารพความแตกต่าง ให้เกียรติกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีการประชุมของชุมชน และได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย	
4.ด้านความเสมอภาค ให้ความสนใจและความห่วงใยผู้อื่นด้วยความยุติธรรม ยอมรับความเท่าเทียมกัน ปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาค ได้รับการจากหน่วยงานภาครัฐด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ เคารพกันตามหลักสิทธิมนุษยธรรม และได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองเท่าเทียมกัน	
5.ด้านเคารพกติกาและยอมรับผล ปฏิบัติตามระเบียบการเลือกตั้ง ปฏิบัติตามระเบียบการประชุม ยึดหลักเสียงข้างมาก เคารพเสียงข้างน้อย ยอมรับและเคารพผลการตัดสินใจ ยอมรับผลการเลือกตั้งตามกติกาโดยชอบธรรม เคารพกฎหมายของบ้านเมือง ไม่ยอมให้ผู้อื่นละเมิดหรือกระทำความผิดในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม	
6.ด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม เป็นเจ้าของอำนาจ มีความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย คำนึงประโยชน์ของคนส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีส่วนร่วมในการเข้าชื่อถอดถอนการทุจริตต่อหน้าที่ และมีส่วนร่วมรักษาสันติภาพของประเทศไทย	

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยพบว่า เรื่อง “รูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

- 1) ประชาชนควรยึดมั่นอุดมการณ์ประชาธิปไตย มีสำนึกประชาธิปไตยให้ความสำคัญกับการเมืองการปกครอง เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และติดตามการทำงานของผู้นำ
- 2) ประชาชนควรสร้างอารยธรรมทางการเมืองที่ให้มีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้ง โดยไม่มีอำมาตย์ลาล้าง มีความละเอียดรอบคอบเห็นความผิดจากพฤติกรรมการซื้อสิทธิ์ขายเสียงเป็นเหตุทำลายชาติ

3) ประชาชนควรใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เพื่อค้นหาข้อมูลที่เป็นจริงอย่างมีเหตุผลและมี
 วิจารณ์ญาณในการเสพสื่อโซเชียลมีเดีย

4) ประชาชนควรรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม เคารพผู้อื่น ประกอบสัมมาชีพ มีความเชื่อมั่น
 ในตนเอง พึ่งพาตนเองได้ เคารพความแตกต่าง เคารพความเสมอภาค เคารพกติกาและยึดหลักสราณีย
 ธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมจนเข้าถึงวิถีชีวิตประชาธิปไตย หวังความเจริญแก่สังคมและประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็ง
 ตามระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดราชบุรี

2) ควรศึกษารูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งตามระบอบ
 ประชาธิปไตยในจังหวัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- คณินนิตย์ พรหมมินทร์. (2557). “การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ
 สตรีไทยล้านนาตะวันออก”. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*. ปีที่ 8 (1) : 137-145.
- ชาญชัย ฮวดศรี. (2558.) “รูปแบบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองเชิงพุทธของผู้นำชุมชนจังหวัด
 ขอนแก่น”. *รายงานการวิจัย*. (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธัญรัช วิภัติภูมิประเทศ. (2556). “ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
 จุริกจบัณฑิตย”. *รายงานการวิจัย*. (ศูนย์วิจัย มหาวิทยาลัยจุริกจบัณฑิตย).
- ปฎิมาภรณ์ อรรถนันท์, สัณญาเคณาภูมิ ภักดีโพธิ์สิงห์. (2560). “วัฒนธรรมทางการเมืองกับการพัฒนา
 ประชาธิปไตย”. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*.
 ปีที่ 8 (2) : 108-130.
- พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ (สิริวิฑูโน), พระสุภาพร เตชะธโร. (2560). “กระบวนการสร้างสาธารณโภค
 ธรรม ขององค์กรพุทธศาสนาในประเทศไทย”. *วารสารมหาจุฬาลงกรณวิชาการ*. ปีที่ 4 (1) : 76-87.
- พระศิลาศักดิ์ สุเมธ (บุญทอง). (2562). “ความสัมพันธ์ระหว่างการกล่อมเกลากลางทางการเมืองกับวัฒนธรรม
 ทางการเมือง”. *วารสารปัญญาปณิธาน*. ปีที่ 4 (1) : 33-49.
- เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง, ณัฐวิณ บุนนาค, จตุพร บานชื่น. (2559). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม”. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับ
 บัณฑิตศึกษา*. ปีที่ 5 (1) : 150-160.
- โยธิน ชัยธิตสาร. “ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสราณียธรรมกับการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดองค์การ
 บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอช้างสูง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารสถาบันวิจัยพัฒนธรรม*, ปีที่ 3
 (1) : 243-252.
- รุ่งนภา หยงคงเกษมสุข. (2561). “วัฒนธรรมการเมืองปัญหาเชิงโครงสร้างของประเทศไทยประชาธิปไตย
 การเมืองไทย”. *วารสารเศรษฐกิจการเมืองบูรพา*. ปีที่ 6 (2) : 69-89.
- วีระชัย ชันรุ่ง. (2553). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่นเทศบาลในจังหวัด
 นนทบุรี”. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. ปีที่ 2 (3) : 44.

- ศราวุฒิ วิสาหม, วชิรวัฒน์ อาริยะสิริโชติ, วนิดา เสาสีมา. (2562). “การวิเคราะห์การสร้างพลเมืองเพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยจากฐานราก: กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” **วารสารการเมืองการปกครอง**. ปีที่ 9 (3) : 1-23.
- สมพร รุ่งเรืองกลกิจ, อิกญา โคตนารา, เนตรชนก แก้วจันทา, ชมพูนุท กาบคำบา. (2560). “ทัศนคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งต่อเพศภาวะในสังคมไทย”. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**. ปีที่ 43 (2) : 84-114.
- อุทัย เอกสะพังและไพฑูรย์ อินทศิลา. (2559). “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสารณียธรรมของผู้บริหารเทศบาลนครนครศรีธรรมราช”. **วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร**. ปีที่ 3 (1) : 93-107.
- Promgird P. (2014). “ Political Culture and Democracy Development in NorthEast Rural Community Area : A Case Study of People in Khambong and Sa-ard Village, Ampure Nampong, Khon Kaen Province” **Journal of Humanities, Social Sciences**. Vol. 31(3) : 65-66.
- ณานิธิ์ สันตะพันธุ์, **วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย : รัฐธรรมนูญที่แท้จริงซึ่งไม่เคยถูกยกเลิก**, [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=1014>, [4 มีนาคม 2562].
- สยามรัฐ, **ปัญหาการเมืองไทยมาจาก “ระบบ” หรือ “คน**, [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://siamrath.co.th/n/ 29958>, [7 พฤศจิกายน 2562].
- ปรีชญา ขำเจริญ, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนกับการเลือกตั้ง: ศึกษา เฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2551”, [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://library.senate.go.th/ document/Ext3468/3468772_0002.PDF [4 มีนาคม 2562].